

ved at købe i det frie Marked med de Priser, der er paa Bygning og paa Jord og paa Driftsmidler, er en yderst risikabel Sag. Der er saadanne Priser paa disse Landbrugshjem, at selv en betydelig Kapital kan tabes; uden Kapital er det en Umulighed at stifte dem. Jeg tror derfor ikke, man udtrykker sig for stærkt, naar man siger, at for de unge vordende Landbrugere i Danmark er Forholdene i Øjeblikket haabløse; det er en af Verdenskrigens Følger. Det blev nævnt af det ærede Medlem fra Rønne (Hauge), hvorledes de Højkonjunkturer, vi har gennemlevet her i Landet under Krigen, har bundfældet sig i disse Ejendomspriser, og det er rigtigt, at det er en af Højkonjunkturens største Forbandelser, at den netop kommer til at virke saa hemmende og generende for den Slægt, der skal afløse den nuværende som erhvervsdrivende paa dette Omraade.

Jeg tror, at det ogsaa i anden Henseende vilde være uvurderlig nyttigt, hvis man var i Stand til at give en Haandsrækning i Retning af at skabe Mulighed for Oprettelse af selvstændige Jordbrug netop nu. Der tales saa meget om, at den nuværende Slægt mangler Arbejdsmod. Krigen har medført en Arbejdsløshed her i Danmark, maaske større end i de fleste andre Lande, og denne Mangel paa Beskæftigelse har atter medført Nødvendigheden af, at det offentlige giver en Haandsrækning til dem, der er blevet ude af Stand til at ernære sig selv; men jeg tror, at hvis man vil gøre noget virkeligt for at formindske Arbejdsløsheden, for at øge Sparsommeligheden, for at hæve Arbejdsmodet i den arbejdende Befolkning i Danmark, saa skal Lovgivningsmagten søge at skabe Tilstande, der ikke er af den Art som nu, da unge Mennesker, der har gjort et godt Arbejde for at dygtiggøre sig til deres Gerning som fremtidige Jordbrugere, har været sparsommelige og har sat sig som Maal at blive selvstændige, om end mindre, Jordbrugere, ved Tidens Forhold er bragte i den Situation, at deres Haab er knækket; deres Kapital er næsten lig intet i Forhold til de Priser, der i Øjeblikket er paa alle Varer. Skal man højne Arbejdsmodet, saa skal man atter søge at skaffe til Veje Muligheden for, at den ved Arbejde erhvervede og sammensparede Kapital kan blive noget værd, anbragt paa den Maade, som mange Tusinder nødvendigvis maa anbringe deres Kapital og Dygtighed paa; det maa vi stræbe efter, hvis vi ikke vedblivende skal øge de arbejdsløses Rækker i Byerne og bibeholde den haabløse Tilstand,

som jeg mener, det er, naar arbejdsvillige Kvinder og Mænd ikke er i Stand til at erhverve Underholdet ved eget Arbejde, men skal ty til og vænnes til, at det offentlige giver dem Opholdet gennem Understøttelse.

Jeg tror ikke, der er noget andet Middel, som vi i Øjeblikket kan anvende med Virkning, end at kaste os over et Reformarbejde som det, disse Forslag er en Begyndelse til. Der vil sikkert fra mange Sider blive hævdet og er allerede af en af Ordførerne udtalt den Mening, at disse Forslag paa enkelte Punkter er for vidtrækkende, at de maaske er for dyre for Staten finansielt, og at man maa være meget varsom for ikke at gaa for vidt i Retning af at skaffe Mulighed for Tilvebringelse af Hjælp til dem, der ikke er særlig dygtige og særlig kvalificerede. Men Erfaringen viser, at Folk, der har levet deres Ungdom paa Landet, vanset at de derefter har levet en Aarrække som Arbejdere i Byerne, har været i Stand til at udfolde baade Dygtighed og Energi, naar de, som det er sket under de tidligere Love, har kunnet komme ud paa Landet igen og begynde et Arbejde som mindre Jordbrugere. Jeg tror ogsaa, at de allerfleste vil faa at mærke den Forskel, der er paa at arbejde hjemme i sin egen lille Bedrift efter egen Tilskyndelse og for egen Fordel frem for at staa i Lønarbejdernes Række. Jeg er ganske sikker paa, at er der noget, der er i Stand til at øge Arbejdsmodet hos unge Mænd og Kvinder, saa er det det, at de stilles paa en saadan Plads med Mulighed for at gaa fremad, selv om det i nogle Aarkniber meget haardt. Der behøver man ikke at have Bekymringer med Hensyn til 6 eller 8 eller 10 Timers Arbejdsdag; der kan godt præsteres baade 12 og 14 Timers Arbejde i Døgnet, uden at der høres Besværinger derover, netop fordi det er en saa stor Fordel og saa stærk Spore til Virksomhed og Arbejdsomhed, at man stilles paa en Plads, hvor man skal samle hele sin Energi for at vinde fremad.

Med det Kendskab, jeg har til de Tusinder af Husmandsbrug i Danmark, har det glædet mig at se, hvorledes man Gang paa Gang kan faa bekræftet den Kendsgerning, at her er udført et dygtigt Arbejde, som har sat sig Frugt i, at der til syvende og sidst er kommet som Resultat et økonomisk uafhængigt, veltillfreds Hjem. Vil man dette Maal, og vil man gøre noget for at afværge de uheldige Forhold, som vi i Øjeblikket har, maa man ikke regne med, at man kan nøjes med de Midler, som man tidligere har anset for tilstrækkelige til at